EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 30.10.2014.
COM(2014) 674 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

PAR EIB ĀRĒJĀM DARBĪBĀM, KAS AR ES BUDŽETA GARANTIJU VEIKTAS 2013. GADĀ, UN PAR 2011. GADA 25. OKTOBRA LĒMUMA NR. 1080/2011/ES PIEMĒROŠANU ATTIECĪBĀ UZ EIB FINANSĒŠANAS DARĪJUMIEM, KAS PARAKSTĪTI LAIKPOSMĀ NO 2007. GADA LĪDZ 2014. GADA JŪNIJAM

{SWD(2014) 333 final}

1. IEVADS

Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Lēmumā Nr. 1080/2011/ES, ar ko Eiropas Investīciju bankai (EIB) piešķir ES garantiju zaudējumiem saistībā ar aizdevumiem un aizdevumu garantijām attiecībā uz projektiem ārpus Savienības [1](„lēmums" vai „ES garantija"), noteikts, ka Komisija katru gadu ziņo par EIB finansēšanas darījumiem, kas veikti saskaņā ar ES garantiju. Šis ziņojums balstās uz EIB sniegtajiem gada pārskatiem.

Šajā ziņojumā sniegts arī kopsavilkums par darījumiem, ko EIB, uzņemoties pašu risku, veica 2013. gadā reģionos, uz kuriem attiecas lēmums. EIB darījumi Āfrikā, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīs (ĀKK), kā arī aizjūras zemēs un teritorijās (AZT) ir apskatīti atsevišķā gada ziņojumā[2].

Lēmuma 17. pantā ir noteikts, ka Komisijai Eiropas Parlamentam un Padomei jāiesniedz nobeiguma ziņojums par lēmuma piemērošanu. Nobeiguma ziņojums ir sniegts pielikumā un attiecas uz EIB ārējās finansēšanas darījumiem, kas parakstīti laikposmā no 2007. gada līdz 2014. gada 30. jūnijam, pēc lēmuma termiņa pagarinājuma par sešiem mēnešiem.

Sīkāka informācija un statistikas tabulas par iepriekš minētajām darbībām, tostarp projektu, nozaru, valstu un reģionālā līmenī, ir sniegtas pievienotajā dienestu darba dokumentā („DDD").

Pēc otrā gada, kurā tika īstenota jaunā EIB rezultātu novērtēšanas sistēma (RNS), šajā ziņojumā sniegta sīkāka informācija par gaidāmajiem rezultātiem, balstoties uz 2013. gadā parakstītajiem EIB finansēšanas darījumiem. DDD ir apkopoti faktiski sasniegtie rezultāti, balstoties uz sešiem atlasītiem gadījumu pētījumiem par darījumiem, kas tiek īstenoti.

Eiropas Parlaments un Padome 2014. gada 16. aprīlī pieņēma jaunu Lēmumu Nr. 466/2014/ES[3], piešķirot ES garantiju EIB zaudējumiem, kas radušies finansēšanas darījumos, atbalstot ieguldījumu projektus ārpus ES laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam.

2. GALVENIE REZULTĀTI

Ar minēto lēmumu kopējais vispārējo pilnvaru maksimālais apjoms tika noteikts EUR 27 484 miljonu apmērā, un tika izveidotas klimata pārmaiņu pilnvaras papildu EUR 2000 miljonu apmērā.

Neraugoties uz problēmām uzņēmējdarbības vidē 2013. gadā, EIB parakstīto darījumu apjoms šajā lēmumā ietvertajos reģionos palielinājās līdz EUR 6,8 miljardiem (2012. gadā — EUR 6,5 miljardi). Finansējums saskaņā ar ES garantiju palielinājās par aptuveni EUR 0,4 miljardiem un sasniedza EUR 4,4 miljardus, bet EIB finansējums, uzņemoties pašu risku, samazinājās par EUR 0,1 miljardu un sasniedza EUR 2,4 miljardus.

EIB turpināja demonstrēt savu spēcīgo apņemšanos atbalstīt ES darbību klimata jomā. Kopumā klimata jomā parakstīto darījumu apjoms lēmumā noteiktajos ārējo pilnvaru reģionos 2013. gadā palielinājās līdz EUR 2,1 miljardam, kas bija 31 % no kopējo parakstīto darījumu apjoma. EIB 2012. gada janvārī izveidoja RNS sistēmu, lai ieviestu stingrāku mērījumu un ziņošanas sistēmu attiecībā uz darījumu rezultātiem un ietekmi, kā noteikts lēmumā. Ir

---

1 OV L 280, 27.10.2011., 1. lpp.

2 EIB – 06/2014 – ISBN 978-92-861-2059-6 *Annual Report 2013 on EIB activity in Africa, the Caribbean and Pacific, and the overseas territories*.

3 OV L 135, 8.5.2014., 1. lpp.

izveidots paplašināts objektīvi mērāmu un uzraugāmu rādītāju kopums, kas būs novērtējuma pamatā visā projekta ciklā. Šajā DDD ir apkopoti visu EIB 2013. gadā parakstīto darījumu gaidāmie rezultāti. EIB pašu ziņojums par ārpus ES veikto EIB darījumu rezultātiem ir publicēts tās tīmekļa vietnē[4].

Lēmumā uzsvērta EIB ārējās darbības un ES ārējo politiku, programmu un instrumentu ciešāka saskaņošana. EIB 2013. gadā turpināja cieši sadarboties ar Komisiju un EĀDD, lai stiprinātu EIB darbību atbilstību un saskaņotību ar ārējām ES politikām. Šajā kontekstā starp EK un EIB tika atjaunināts saprašanās memorands, to attiecināja arī uz EĀDD, un puses to parakstīja 2013. gada 12. septembrī.

3. FINANSĒŠANAS DARĪJUMI

3.1. Pārskats par EIB finansēšanas apjomu reģionos, uz kuriem attiecas lēmums

Tabulā sniegts pārskats par EIB finansēšanas apjomu 2013. gadā reģionos, uz kuriem attiecas lēmums.

1. tabula. EIB 2013. gadā parakstītie ārējās finansēšanas darījumi

Valstis, kurās veikti darījumi	Darījumi saskaņā ar pilnvarām			Darījumi, ko EIB veic, uzņemoties pašu risku	Kopā
(miljonos EUR)	Vispārējais galvojums	Politiskā riska segums	Kopā		
Pirmspievienošanās valstis	960	0	960	1998	2958
Vidusjūras reģiona valstis	397	133	530	0	530
Austrumu kaimiņvalstis, Krievija	1126	560	1686	119	1805
Āzija un Latīņamerika	782	215	997	242	1240
Dienvidāfrika	0	260	260	0	260
Kopā	**3265**	**1168**	**4433**	**2359**	**6793**

Piezīme: papildus iepriekš minētajiem apjomiem attiecībā uz EIB pašu resursiem, Vidusjūras reģionā, izmantojot trešo pušu līdzekļus, kapitāla un mikrofinansēšanas sektorā tika parakstīti darījumi EUR 53 miljonu apmērā.

ES pilnvaru segtā darbības daļa 2013. gadā kopējā apjomā palielinājās par 4 % un sasniedza EUR 4,43 miljardus (EUR 3,96 miljardi 2012. gadā) jeb 65 % no kopējā 2013. gada finansējuma lēmumā noteiktajos reģionos. Lielākā daļa (85 %) no darījumiem, ko EIB finansēja, uzņemoties pašu risku, tika parakstīti pirmspievienošanās valstīs.

2013. gadā 74 % no pilnvaru ietvaros parakstītajiem aizdevumiem sedza vispārējā garantija (EUR 3,26 miljardi), kas tiek izmantota valsts un reģionālajiem darījumiem, bet uz 26 % no aizdevumiem attiecās politiskā riska segums (EUR 1,17 miljardi) privātā sektora darījumiem, kuri ietver šajos darījumos EIB radušos visus pārējos riskus.

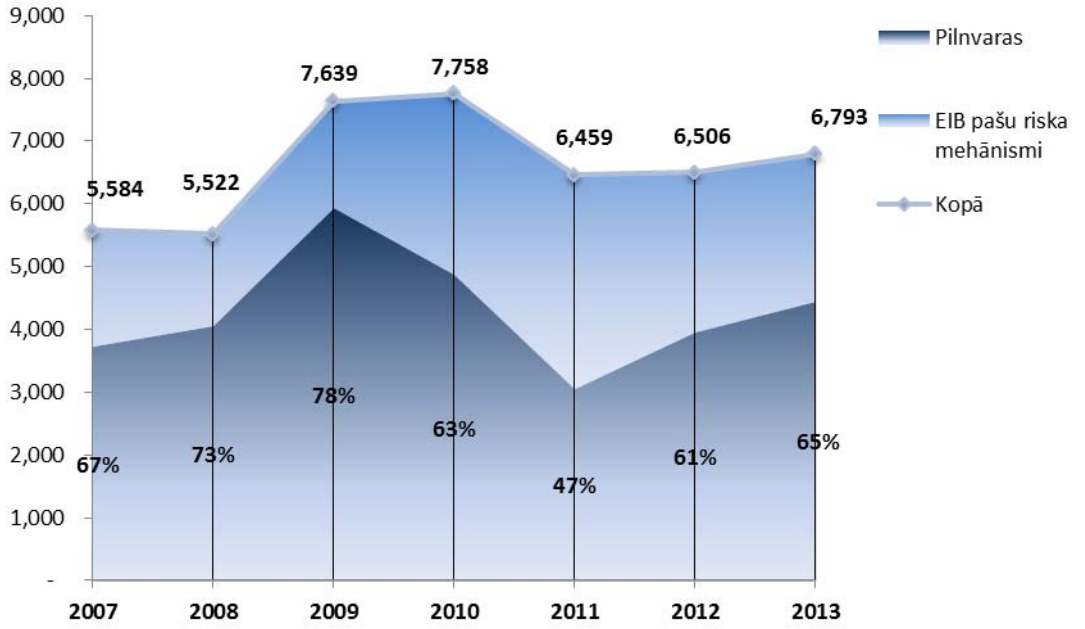
2013. gadā[5] turpinājās Sīrijas valdības saistību neizpilde attiecībā uz procentu maksājumiem un aizdevumu atmaksu. Ja 2012. gadā EIB no Garantiju fonda bija izmantojusi kopā EUR 42 miljonus un atguva EUR 2,1 miljonu, 2013. gadā EIB papildus kopā izmantoja EUR 64,8 miljonus.

---

4 http://www.eib.org/attachments/country/eib_rem_annual_report_2013_en.pdf

5 Skatīt Komisijas Ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par garantiju fondu un tā pārvaldību 2013. gadā (COM(2014)463 *final*, 16.7.2014. un tās DDD (2014) 241 *final*.

1. grafiks. EIB ārējo aizdevumu apjoma izmaiņas pašu resursos pa gadiem

2013. gada beigās (sk. 2. tabulu) kopējais parakstīto aizdevumu apjoms saskaņā ar lēmumu (atskaitot atceltos apjomus) bija EUR 27 miljardi jeb 92 % no pilnvarās noteiktā kopējā maksimālā apjoma. Saskaņā ar pilnvarām EIB pieejamais kopējais jauno darījumu apjoms bija EUR 2,46 miljardi. Lēmuma termiņu 2013. gada beigās automātiski pagarināja par sešiem mēnešiem, jo Eiropas Parlaments un Padome bija pieņēmuši jaunu lēmumu.

2. tabula. EIB kopējie parakstītie aizdevumi un izmaksātās summas saskaņā ar pilnvarām (2007 – 2013)

Milj. EUR	Maksimālais apjoms	Neto parakstītais apjoms	Neto parakstītais apjoms izteikts % no maksimālā apjoma	Izmaksātais apjoms	Neto izmaksātais apjoms izteikts % no neto parakstītā apjoma
Pirmspievienošanās reģions	9 048	8 949	99 %	5 648	63 %
Vidusjūras reģions	9 700	8 381	86 %	4 145	49 %
Austrumu kaimiņvalstis, Krievija	3 848	3 844	100 %	898	23 %
Āzija un Latīņamerika	3 952	3 284	83 %	2 322	71 %
Dienvidāfrika	936	911	97 %	558	61 %
Vispārējās pilnvaras kopā	**27 484**	**25 369**	**92 %**	**13 571**	**53 %**
Klimata pārmaiņu pilnvaras (2011.–2013. gads)	2 000	1 656	83 %	217	13 %
Pilnvaras kopā	**29 484**	**27 025**	**92 %**	**13 788**	**51 %**

Piezīme: izmaksātos apjomus aprēķina, izmantojot EUR ekvivalentu, pamatojoties uz maiņas kursu darījuma brīdī

2. tabulā ir norādīts, ka 2013. gada beigās EIB sasniedza vai gandrīz sasniedza reģionālo maksimālo apjomu pirmspievienošanās valstīs, Austrumu kaimiņvalstīs un Dienvidāfrikā. Atlikusī daļa vēl bija pieejama galvenokārt Vidusjūras reģiona un Āzijas un Latīņamerikas valstīs. Lēmumā paredzēta iespēja atkārtoti piešķirt summu līdz 10 % starp reģionu maksimālajiem apjomiem.

Attiecībā uz izmaksātajiem apjomiem, kas ir projekta īstenošanas norises rādītājs, 51 % no neto parakstītajiem apjomiem saskaņā ar lēmumu (EUR 13,8 miljardi) tika piešķirts

2013. gada beigās. Tas atbilst vidējai ierastajai laika nobīdei starp parakstīšanu un atbilstošajām izmaksām. Āzija un Latīņamerika guva progresu, izmantojot 71 % no neto parakstītajiem apjomiem, kam sekoja pirmspievienošanās valstis (63 %) un Dienvidāfrika (61 %). Austrumu kaimiņvalstīs un Krievijā izmaksas bija zemākas par vidējo: 23 % no neto parakstītajiem apjomiem, kas atspoguļoja sākotnēju kavēšanos projektu īstenošanā un administratīvu kavēšanos saņēmējvalstīs. Izmaksu līmenis saskaņā ar klimata pārmaiņu pilnvarām ir samērā zems, jo tās sāka izmantot 2011. gada beigās.

3. tabula. Parakstītie aizdevumu apjomi pa gadiem saskaņā ar pašreizējo lēmumu (2007–2013)

Milj. EUR	2007 (*)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Bruto kopsumma	Atceltais apjoms	Neto kopsumma
Pirmspievienošanās reģions	389	2 009	2 859	1 535	874	821	610	9 096	147	8 949
Vidusjūras reģions	1 205	1 195	1 510	2 009	926	1 305	530	8 680	299	8 381
Austrumu kaimiņvalstis, Krievija	0	170	233	631	675	934	1 443	4 085	241	3 844
Āzija un Latīņamerika	305	469	1 051	643	310	300	584	3 662	378	3 284
Dienvidāfrika	0	203	280	50	115	100	260	1 008	96	912
Vispārējās pilnvaras kopā	**1 899**	**4 045**	**5 932**	**4 867**	**2 900**	**3 460**	**3 427**	**26 530**	**1 161**	**25 369**
Klimata pārmaiņu pilnvaras (2011.–2013. gads)					**150**	**500**	**1 006**	**1 656**	**--**	**1 656**
Pirmspievienošanās reģions					150	-	350	500	--	500
Vidusjūras reģions						350	-	350	--	350
Austrumu kaimiņvalstis, Krievija						-	243	243	--	243
Āzija un Latīņamerika						150	413	563	--	563
Dienvidāfrika						-	-	-	--	-
Pilnvaras kopā	**1 899**	**4 045**	**5 932**	**4 867**	**3 050**	**3 960**	**4 433**	**28 186**	**1161**	**27 025**

(*) Līdz 2007. gada 31. jūlijam aizdevumu darbības tika veiktas arī saskaņā ar iepriekšējo 2000.–2007. gada lēmumu.

2013. gadā saskaņā ar lēmumu finansējumu piešķīra 42 jauniem projektiem, salīdzinot ar 43 projektiem 2012. gadā. Skatīt turpmāk tabulā.

4. tabula. Parakstīto darījumu skaits pa reģioniem un līdzekļiem, 2013. gads

Reģioni	Pilnvaras	EIB pašu risks	Kopā	Trešo pušu līdzekļi
Āzija un Latīņamerika	11	2	13	-
Vidusjūras reģions	7	-	7	9
Pirmspievienošanās reģions	6	19	25	-
Austrumu kaimiņvalstis,	16	1	17	

Krievija				-
Dienvidāfrika	2	-	2	-
Vairāki reģioni*	-	4	4	-
Kopā	**42**	**26**	**68**	**77**

** Darījumi, kas parakstīti, koncentrējoties uz 2 vai vairākiem reģioniem*

Pirmspievienošanās valstis 2013. gadā joprojām bija galvenais EIB finansējuma saņēmējreģions ārpus ES ar parakstīto darījumu apjomu EUR 2,96 miljardi (25 jauni darījumi), kas bija 43,5 % no kopējā finansējuma lēmumā noteiktajos reģionos. EIB par prioritārām noteica kredītlīnijas MVU un visas Eiropas infrastruktūras projektiem. Aizdevumi saskaņā ar ES garantiju saruka līdz EUR 0,96 miljardiem, bet aizdevumi no pirmspievienošanās mehānisma, uzņemoties pašu risku, bija EUR 2,0 miljardi salīdzinājumā ar EUR 2,3 miljardiem 2012. gadā (skatīt 1. tabulu).

Vidusjūras reģiona valstīs politisku notikumu dēļ 2013. gadā darījumu vide kļuva nestabila. EIB darbība samazinājās par 66 % – no EUR 1,7 miljardiem 2012. gadā līdz EUR 0,6 miljardiem (16 jauni darījumi). Tāpat kā iepriekšējos gados, enerģētikas un transporta nozares bija lielākās ES finansējuma saņēmējas Vidusjūras reģionā. EIB arī palielināja aizdevumu sniegšanu privātajam sektoram, parakstot 9 darījumus privātā kapitāla un mikrofinansēšanas sektorā, izmantojot trešo pušu līdzekļus.

EIB finansējums palielinājās Austrumu kaimiņvalstīs un Krievijā, tika noslēgti 17 jauni darījumi, sasniedzot EUR 1,8 miljardus (sk. 1. un 4. tabulu). Tas notika, galvenokārt pateicoties darījumiem Krievijā. Tomēr politiskie notikumi lika EIB atlikt trīs darījumus Ukrainā un Krievijā, kuri pretējā gadījumā būtu noslēgti pilnvaru posmā. Turpmāku potenciālu darījumu parakstīšana Krievijā būs atkarīga no attiecīgajām ES sankcijām. Komisija uzraudzīs un novērtēs iespējamību par garantiju fonda turpmāku izmantošanu (un iespējamo vajadzību pēc papildināšanas).

Turklāt ES un Krievijas transporta dialogi ir apturēti kopš 2012. gada. Līdz šim nav izpildīti nosacījumi, lai atkārtoti uzsāktu sadarbību transporta jomā, un 2014. gadā pēc krīzes Ukrainā plašākas divpusējās attiecības pasliktinājās vēl vairāk.

Āzijā un Latīņamerikā kopējais aizdevumu apjoms palielinājās līdz EUR 1,24 miljardiem (salīdzinājumā ar EUR 700 miljardiem 2012. gadā).

Kā norādīts 5. tabulā, kredītlīnijas finanšu institūcijām privātā sektora attīstībai bija vissvarīgākā darbība 2013. gadā parakstīto darījumu apjoma ziņā, īpaši pirmspievienošanās reģionā un Austrumu kaimiņvalstīs. Tām sekoja enerģētikas (īpaši ĀLA reģionos), transporta un pilsētu attīstība. Turpmāk ir sniegts sadalījums pa sektoriem un reģioniem.

5. tabula. Saskaņā ar pilnvarām un EIB uzņemoties pašu risku 2013. gadā parakstīto ārējo darījumu sadalījums pa nozarēm

Milj. EUR	Pirmspievienošanās reģions	Vidusjūras reģions	Austrumu kaimiņvalstis, Krievija	Āzija un Latīņamerika	Dienvidāfrika	Kopā
Enerģētika	199	253	105	867	110	1,534
Transports	460	50	438	-		948

Ūdens un kanalizācija	6	77	64	60		207
Kredītlīnijas	1,450	80	1,193	283		3,006
Lauksaimniecība, zivsaimniecība un mežsaimniecība	150		6	21		177
Rūpniecība		20		9		29
Finanšu pakalpojumi	192			-		192
Telekomunikācijas	300			-		300
Pilsētvides attīstība	200	50		-	150	400
Kopā	**2,958**	**530**	**1,805**	**1,240**	**260**	**6793**

Piezīmes: papildus iepriekš minētajiem apjomiem Vidusjūras reģionā tika parakstīti darījumi kapitāla un mikrofinansējuma sektorā, izmantojot trešo pušu līdzekļus.

3.2. Ieguldījums ES politikas mērķu īstenošanā

Lēmumā ir noteikti trīs horizontālie augsta līmeņa mērķi visiem reģioniem, uz kuriem attiecas ES budžeta garantijas segums ("Pilnvaru mērķi"):

i) pielāgošanās klimata pārmaiņām un to ietekmes mazināšana;

ii) sociālās un ekonomiskās infrastruktūras attīstīšana;

iii) vietējā privātā sektora attīstība, jo īpaši atbalsts MVU.

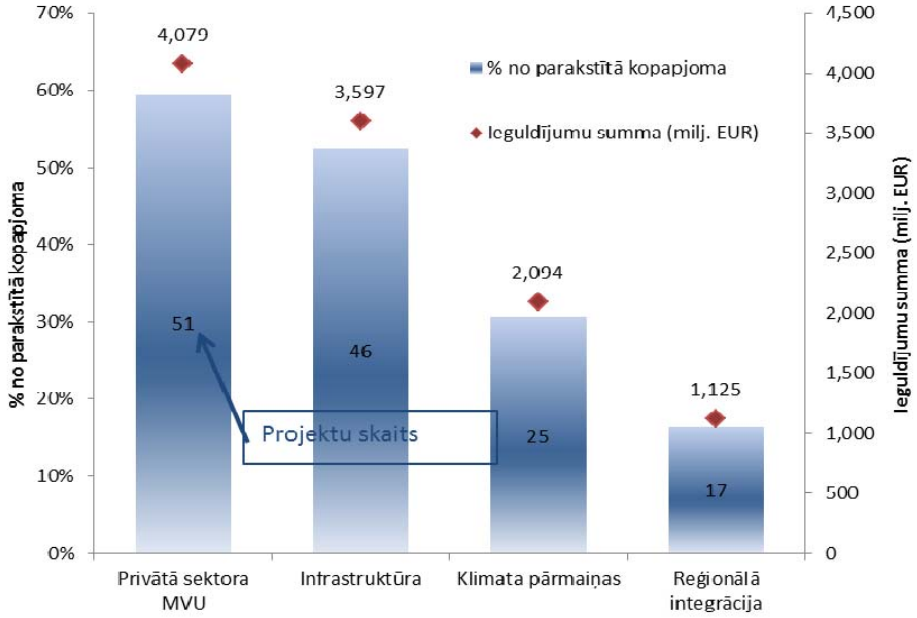
Papildu pakārtotie mērķi ietver ārējās darbības noteicošo vispārējo principu ievērošanu, kā noteikts LES 21. pantā, un reģionālo integrāciju starp partnervalstīm, tostarp ekonomisko integrāciju starp pirmspievienošanās valstīm, kaimiņvalstīm un Savienību.

Reģionālo tehnisko darbības pamatnostādņu[6] mērķis ir nodrošināt, lai EIB finansējums saskaņā ar ES garantiju atbilstu un papildinātu attiecīgo ES ārējo politiku, programmas un instrumentus dažādos reģionos, uz kuriem attiecas lēmums.

Pilnvaru mērķu ieguldījums ir atspoguļots turpmāk redzamajā grafikā, ņemot vērā 2013. gada darījumus saskaņā ar pilnvaru un pašu riska mehānismiem. Gandrīz puse no darījumiem veicina vairāk nekā viena mērķa sasniegšanu. Tas ir jo īpaši svarīgi projektiem klimata jomā.

[6] Skatīt Komisijas DDD – COM (2012) 357 *final*.

2. grafiks. Ieguldījums pilnvaru mērķu sasniegšanā (%)

Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās pasākumi

EIB 2013. gadā turpināja palielināt savus aizdevumus klimata politikas jomā. Papildu summa EUR 2 miljardu apmērā, kas paredzēta klimata pārmaiņu pilnvarām, ir palīdzējusi paplašināt to jaunattīstības valstu skaitu (papildus jaunajām augošajām tirgus ekonomikas valstīm), kurās tiek veikti ieguldījumi klimata pasākumos. Līdz 2013. gada beigām parakstīto darījumu jomā bija izmantoti 83 % no EUR 2 miljardu finansējuma (kas piešķirts 2011. gada oktobrī), un atlikums jau bija pilnībā paredzēts papildu darījumiem projekta stadijā, kas tika faktiski parakstīti pirms pilnvaru termiņa beigām 2014. gada jūnijā. Aizdevumi klimata politikas jomā joprojām bija apjomīgi Āzijā (gandrīz 90 % no parakstītajiem apjomiem), sasniedza gandrīz 50 % Latīņamerikā un Vidusāzijā, un 88 % no jaunā finansējuma apjoma Dienvidāfrikā. Vidusjūras reģionā 50 % no 2013. gadā parakstītā finansējuma atbalstīja darbības klimata jomā. Būtiski apjomi finansējuma klimata politikas jomā tika arī mobilizēti projektiem pirmspievienošanās un Austrumu kaimiņvalstu reģionos, bet kopējā daļa tajos ir mazāka, ņemot vērā būtiskas citas aizdevumu prioritātes, īpaši privātā sektora attīstībai.

6. tabula. Parakstītie ārējie aizdevumi klimata pasākumiem 2013. gadā reģionos, uz kuriem attiecas pilnvaras

	Klimata pasākumi			Kopā - darījumi klimata jomā	% no parakstītā kopapjoma
Milj. EUR	**Klimata pārmaiņu pilnvaras**	**Vispārējās pilnvaras**	**EIB pašu riska mehānisms**		
Āzija	286	127	51	464	88 %
Vidusāzija	127			127	58 %
Latīņamerika		52	191	243	49 %
Vidusjūras reģions		253		253	48 %
Pirmspievienošanās reģions	350		159	509	17 %
Austrumu kaimiņvalstis, Krievija	243	5	19	267	15 %
Dienvidāfrika		230		230	88 %

Kopā pilnvaru reģionos	**1006**	**667**	**421**	**2,094**	**31 %**

Klimata jomā enerģētikas sektors veidoja lielāko daļu pēc finansēšanas apjoma (EUR 1,3 miljards) un projektu skaita (16), atspoguļojot jo īpaši lielo pieprasījumu pēc ieguldījumiem energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu jomā. Citi projekti, kas veicināja EIB klimata pasākumu mērķi, bija ilgtspējīga transporta (EUR 357 miljoni) un pilsētvides attīstības (EUR 177 miljoni) vai "dabas resursu" (EUR 120 miljoni) sektoros.

2013. gadā klimata politikas jomā parakstīto darījumu apjoms sasniedza EUR 2,1 miljardu, veidojot 31 % no EIB kopējā ārējā finansējuma lēmumā noteiktajos reģionos. Šis apjoms pārsniedz EIB globālo mērķi, kas noteikts 25 % apmērā. Salīdzinoši augsto apjomu, ko parakstīja 2013. gadā, var skaidrot ar salīdzinoši augsto apstiprināto projektu skaitu.

Sociālās un ekonomiskās infrastruktūras attīstība

EIB kopumā parakstīja 46 ārējos darījumus EUR 3,6 miljardu vērtībā, lai palīdzētu attīstīt sociālo un ekonomisko infrastruktūru dažādos sektoros. Tas ietver 9 starpniecības darbības, kur faktiskais sadalījums pa nozarēm iepriekš nav zināms. Tāpat kā iepriekšējos gados, lielākā daļa bija enerģētikas (18 projekti) un transporta (10 projekti) sektoros.

Vietējā privātā sektora attīstība, jo īpaši atbalsts MVU

EIB atbalsta vietējā privātā sektora attīstību dažādos veidos, visbiežāk, pagarinot kredītlīnijas finanšu starpniekiem (galvenokārt bankām) tālākaizdošanai maziem un vidējiem uzņēmumiem. Kopumā no 51 ārējā darījuma, kas veicināja vietējā privātā sektora attīstību, 36 bija aizdevumi finanšu starpniekiem, nodrošinot EUR 3,3 miljardu vērtu finansējumu tālākaizdošanai MVU vai uzņēmumiem ar vidēji lielu kapitalizāciju. Vēl 12 % no minētajiem darījumiem bija tiešie aizdevumi lielākiem privātajiem uzņēmumiem, un 9 darījumi bija ieguldījumi privātā kapitāla fondos un mikrofinansēšanas iestādēs (*MFI*).

Reģionālā integrācija

Plānots, ka projekti vairākos sektoros veicinās reģionālo integrāciju. No 17 projektiem (EUR 1,1 miljarda vērtībā), kas sniedz ieguldījumu reģionālajā integrācijā, 6 ir tieši darījumi transporta sektorā. Tie galvenokārt ir pārrobežu ceļi un aeronavigācijas pakalpojumu reģionālie tīkli. Četri projekti sniedz ieguldījumu enerģētikas sektorā. Šī dimensija bija visspēcīgākā pirmspievienošanās un Austrumu kaimiņvalstu reģionā, kur ir koncentrētas aptuveni trīs ceturtdaļas no kopējā ārējā aizdevumu apjoma reģionālās integrācijas atbalstam.

3.3. EIB darījumu ietekme un pievienotā vērtība

RNS sistēma sniedz novērtējumu par EIB finansēšanas darījumiem visā to darbības laikā. Tā palīdz atlasīt ekonomiski drošus projektus, kas atbilst ES prioritātēm, pamatojoties uz konkrētiem rezultātiem, un kur EIB iesaiste radīs pievienoto vērtību. Novērtējuma posmā tiek apzināti rezultātu rādītāji ar pamatrādītājiem un mērķiem, kas ietver gaidāmos darījuma rezultātus ekonomikas, sociālajā un vides jomā. Sasniegumus attiecībā uz šiem specifiskajiem snieguma kritērijiem uzrauga visā projekta laikā un par tiem ziņo divos būtiskākajos posmos: kad projekts tiek pabeigts un 3 gadus pēc tam, kad projekts ir pabeigts (pēc pabeigšanas), attiecībā uz tiešajiem darījumiem; ieguldījumu perioda beigās un privātā kapitāla fondu darbības beigās; posmā, kad beidzas piešķiršanas periods finanšu starpnieku aizdevumiem.

Projekti tiek vērtēti saskaņā ar trim "pīlāriem":

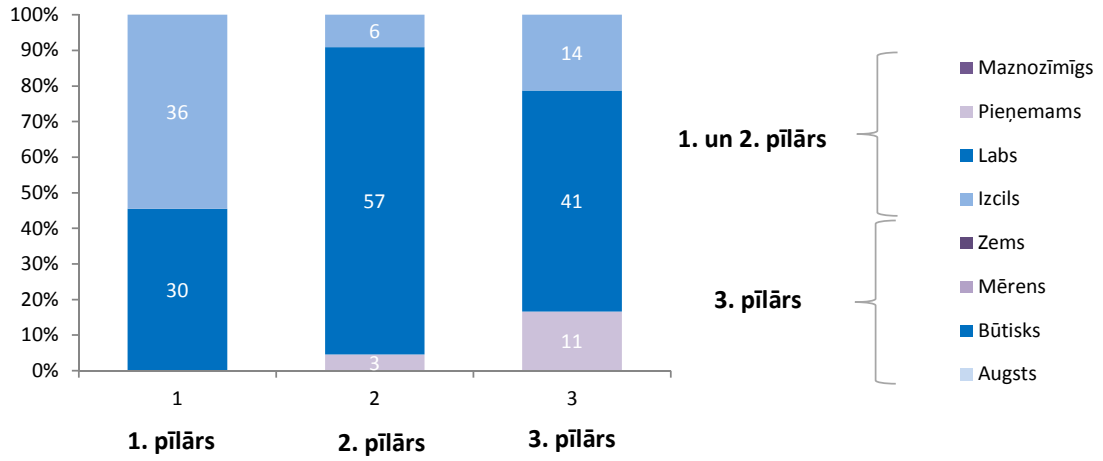
i) 1. pīlārā tiek vērtēts paredzamais ieguldījums atbilstoši ES un valstu prioritātēm un atbilstība EIB pilnvaru mērķiem;

ii) 2. pīlārā tiek vērtēta darījuma kvalitāte un pamatotība, balstoties uz gaidāmajiem rezultātiem;

iii) 3. pīlārā tiek mērīta EIB ieguldījuma gaidāmā finansiālā un nefinansiālā papildināmība.

Sīkāka informācija par RNS konceptuālo sistēmu ir ietverta DDD. Lai sasniegtu saskaņā ar 2012. gadā ieviesto RNS sistēmu apstiprināto darījumu faktiskos rezultātus, ir vajadzīgi vairāki gadi, tāpēc DDD īstenojamo projektu faktisko rezultātu atspoguļošanai izmantoti seši gadījumu pētījumi. Tāpēc turpmāk ir norādīti un izskatīti gaidāmie rezultāti visiem darījumiem, kas parakstīti pilnvarās ietvertajos reģionos.

3. grafiks. 2013. gadā parakstīto projektu gaidāmo RNS vērtējumu sadalījums pa pīlāriem

2013. gadā visu parakstīto darījumu gaidāmie rezultāti reģionos, uz kuriem attiecas pilnvaras

Kā norāda 1. pīlāra vērtējumu sadalījums, gaidāms, ka vairāk nekā puse no 2013. gadā sagaidāmajiem darījumiem sniegs izcilu ieguldījumu pilnvaru mērķos, kas nozīmē lielu ieguldījumu gan valstu pašu attīstības mērķos, gan ES prioritātēs valstij un/vai reģionam. Minētie projekti, kuri, kā sagaidāms, sniegs labu ieguldījumu, atbilst pilnvaru mērķiem un varētu sniegt lielu ieguldījumu vai nu pašas valsts vai ES attīstības mērķos un vidēju ieguldījumu pārējos mērķos.

2. pīlāra ietvaros gaidāms, ka 9 % no parakstītajiem darījumiem gūs izcilu vērtējumu, tostarp tiešie darījumi, kuru ekonomiskā ienesīguma norma (*ERR*) ir lielāka par 15 %, vai finanšu starpnieku darījumi (kredītlīnijas), kas sniedz izcilu ieguldījumu aizvien lielākai pieejai finansējumam, kā arī finanšu sektora attīstībai salīdzinoši zema riska apstākļos. Gaidāms, ka vairāk nekā 86 % darījumu būs novērtēti kā "labi". Tie ir tieši darījumi, kuru vidējā ekonomiskā ienesīguma norma ir 10 % līdz 15 %, vai finanšu starpnieku darījumi, kas veicina aizvien lielāku piekļuvi finansējumam un finanšu sektora attīstībai, bet augsta riska apstākļos ar mazāku iespējamību sasniegt rezultātus.

3. pīlāra vērtējumi norāda, ka aptuveni 21 % no darījumiem, kas parakstīti 2013. gadā, domājams, būs augsta papildināmība, parasti, pagarinot aizņēmējam tirgū pieejamo parāda garāko termiņu par vairāk nekā 100 %, atbilstošo aktīvu ekonomiskā dzīve tiks finansēta par vismaz 80 %, uzņemoties vadošo lomu projektu sagatavošanā, strukturēšanā un/vai īstenošanas atbalstā. Gaidāms, ka vēl 62 % sniegs labu ieguldījumu, nodrošinot būtisku papildināmību, kas parasti apvieno svarīgu ieguldījumu tehniskajos un nozaru aspektos vai augstākus standartus un ticamību. 17 % no parakstītajiem darījumiem tika vērtēti kā darījumi, kuros sagaidāma neliela papildināmība, kas parasti bija standarta produkti, kur bija vajadzīgs ierobežots ieguldījums projekta izveidē, strukturēšanā vai īstenošanā.

4. SADARBĪBA AR KOMISIJU

Pievienotajā DDD ir uzskaitītas esošās sistēmas, kurās EIB un Komisija sadarbojās 2013. gadā ar mērķi stiprināt kopējā ES atbalsta saskaņotību reģionos, uz kuriem attiecas lēmums, un ir iekļauta apkopojuma tabula par finansējuma apjomiem, ko EIB parakstījusi ES budžeta resursu pārvaldībā. Turklāt DDD ir aprakstītas dažas no galvenajām aktivitātēm, kas 2013. gadā koordinētas starp abām iestādēm.

5. SADARBĪBA AR STARPTAUTISKAJĀM FINANŠU IESTĀDĒM

Sadarbība ar citām starptautiskajām finanšu iestādēm (SFI) ir neatņemama EIB darbības daļa, sākot no dialoga par institucionāliem, horizontāliem un tematiskiem jautājumiem līdz abpusējām konsultācijām, lai stiprinātu operatīvās līdzfinansēšanas un darba dalīšanas veidus. 2013. gadā līdzfinansējums kopā ar citām SFI vai Eiropas divpusējām iestādēm sasniedza 47 % no EIB saskaņā ar ES garantiju parakstīto darījumu kopējā apjoma. Saraksts ar 2013. gadā līdzfinansētajiem parakstītajiem darījumiem reģionos, uz kuriem attiecas pilnvaras, ir iekļauts DDD.

Dialogs starp SFI galvenokārt notiek specializētās darba grupās, kas periodiski satiekas, lai dalītos ar labāko praksi vai risinātu konkrētus jautājumus. Viena šāda grupa strādā pie rezultātu saskaņošanas starp finanšu iestādēm, kas darbojas privātajā sektorā, un līdzīga darba grupa tika izveidota 2013. gadā, kas strādā ar rezultātu saskaņošanu publiskā sektora projektiem.

Turklāt ir izveidotas *ad-hoc* darba grupas, lai risinātu konkrētus jautājumus, piemēram, G-20 un G-8 bieži aicina Pasaules banku un daudzpusējas attīstības bankas sniegt ieguldījumu. EIB piedalās citās dialoga iniciatīvās, piemēram, daudzpusēju attīstības banku vadītāju sanāksmē (2014. gada janvārī), ko organizēja EIB. EIB arī ir galvenā loma ES platformā ārējās sadarbības apvienošanai.